

B.A. 4th Semester (Honours) Examination, 2023 (CBCS)

Subject : Sanskrit

Course : SEC-2

Time: 2 Hours

Full Marks: 40

The figures in the margin indicate full marks.

*Candidates are required to give their answer in their own words
as far as practicable.*

परीक्षार्थिनां कृते निर्देशः

प्रश्नपत्रेऽस्मिन् “Group-A” “Group-B” चेति विभागद्वयं वर्तते। परीक्षार्थिभिः कस्यचिदेकस्य विभागस्योत्तरं लेखनीयम्।

পরীক্ষার্থীদের প্রতি নির্দেশ

প্রশ্নপত্রের মধ্যে “Group-A” এবং “Group-B” নামে দুটি বিভাগ বর্তমান।

দুটি বিভাগের মধ্যে যে কোনো একটি বিভাগের উত্তর লিখতে হবে।

Group-A

(Spoken Sanskrit)

1. अधोलिखितेषु प्रश्नेषु कस्यचित् प्रश्नपञ्चकस्योत्तरं संस्कृतभाषया लेख्यम्। 2×5=10

নিম্নলিখিত প্রশ্নগুলির মধ্যে যে কোনো পাঁচটি প্রশ্নের উত্তর সংস্কৃত ভাষায় লিখতে হবে।

(a) त्वं किमर्थं संस्कृतं पठसि?

তুমি সংস্কৃত বিষয় নিয়ে কেন পড়াশোনা করো?

(b) तव गृहे के सन्ति?

তোমার গৃহে কে কে আছে?

(c) त्वं स्नातकोत्तरकाले किं कर्तुमिच्छसि?

স্নাতক হওয়ার পর তুমি কী করতে চাও?

(d) महाविद्यालयस्य पाठं विहाय त्वं किं करोषि?

মহাবিদ্যালয়ের পাঠ ছাড়া তুমি কী করো?

(e) चित्रलिपिः का?

চিত্রলিপি কী?

(f) शारदालिपिः का?

শারদালিপি কী?

(g) IPA इत्यनेन किं बुध्यते?

IPA बलते की बोधाय?

(h) बङ्गलिपेः उत्सः कः?

बङ्गलिपिर उत्स की?

2. अधोलिखितेषु प्रश्नेषु कस्यचित् प्रश्नद्वयस्योत्तरं संस्कृतभाषया लेख्यम्।

5×2=10

निम्नलिखित प्रश्नशुल्लिर मध्ये ये कोनो दुटि प्रश्नेर उत्तर संस्कृत भाषाय लिखते हवे।

(a) संस्कृतभाषायाः माहात्म्यमिति विषये स्ववक्तव्यमुपस्थापयतु।

‘संस्कृतभाषायाः माहात्म्यम्’ — एहि विषये बङ्गव्य उपस्थापन करो।

(b) वर्तमानकाले चलदूरभाषस्य (Mobile) व्यवहारः इति विषयमधिकृत्य स्वमतमुपस्थापयतु।

‘वर्तमानकाले चलदूरभाषस्य (Mobile) व्यवहारः’ — एहि विषये स्वमत उपस्थापन करो।

(c) ब्राह्मीलिपिविषये संक्षिप्ता टीका लेख्या।

ब्राह्मीलिपि विषये संक्षिप्त टीका लेखो।

(d) सिन्धुलिपिविषये संक्षिप्ता टीका लेख्या।

सिन्धुलिपि विषये संक्षिप्त टीका लेखो।

3. अधोलिखितेषु प्रश्नेषु कस्यचित् प्रश्नद्वयस्योत्तरं लेख्यम्।

10×2=20

निम्नलिखित प्रश्नशुल्लिर मध्ये ये कोनो दुटि प्रश्नेर उत्तर लिखते हवे।

(a) विश्वोच्चायनस्य प्रभावः इति विषये मित्रयोर्मध्ये कल्पितं संलापं वर्णयतु।

‘विश्वोच्चायनस्य प्रभावः’ - एहि विषये दुई बङ्गुर मध्ये कल्पित संलाप वर्णना करो।

(b) संक्षेपेण ब्राह्मीलिपितो बङ्गलिपेर्विकाशक्रमः प्रदर्शयताम्।

संक्षेपे ब्राह्मीलिपि थेके बङ्गलिपिर विकाशक्रम देखाओ।

(c) महाविद्यालये अनुपस्थितेः कारणमुल्लिख्य अध्यक्षं प्रति एकं पत्रं लिखतु।

महाविद्यालये अनुपस्थितिर कारण उल्लेख करे अध्यक्षे उद्देश्ये एकटि पत्र लेखो।

(d) परीक्षाप्रस्तुतेः विवरणं प्रदाय अग्रजं प्रति एकं पत्रं लिखतु।

परीक्षा प्रस्तुतिर विवरण दिये अग्रजेर उद्देश्ये एकटि पत्र लेखो।

Group-B

(Political thoughts in Sanskrit Literature)

1. अधोलिखितेषु प्रश्नेषु कस्यचित् प्रश्नपञ्चकस्योत्तरं संस्कृतभाषया लेख्यम्।

2×5=10

निम्नलिखित प्रश्नগুলির মধ্যে যে কোনো পাঁচটি প্রশ্নের উত্তর সংস্কৃত ভাষায় লিখতে হবে।

(a) मुद्राराक्षसनाटकस्य नाम्नः तात्पर्यं किम्?

মুদ্রারাক্ষস নাটকের নামের তাৎপর্য কী?

(b) निपुणकः कः?

নিপুণক কে?

(c) मुद्राराक्षसनाटकस्य लेखकस्य परिचयं यच्छतु।

মুদ্রারাক্ষস নাটকের লেখকের পরিচয় দাও।

(d) राक्षसः कः?

রাক্ষস কে?

(e) कौटिल्यः कः?

কৌটিল্য কে?

(f) शासनं किम्?

শাসন কী?

(g) सर्वत्रगलेखः कः?

সর্বত্রগলেখ কী?

(h) शासनस्य गुरुत्वं किम्?

শাসনের গুরুত্ব কী?

2. अधोलिखितेषु प्रश्नेषु कस्यचित् प्रश्नद्वयस्योत्तरं संस्कृतभाषया लेख्यम्।

5×2=10

নিম্নলিখিত প্রশ্নগুলির মধ্যে যে কোনো দুটি প্রশ্নের উত্তর সংস্কৃত ভাষায় লিখতে হবে।

(a) सप्रसङ्गं व्याख्यायताम् -

প্রসঙ্গ উল্লেখ করে ব্যাখ্যা করো -

चीयते बालिशस्यापि सत्क्षेत्रपतिता कृषिः।

न शालेः स्तम्बकरिता वपुर्गुणमपेक्षते॥

(b) मुद्राराक्षसनाटके चन्दनदासस्य परिचयं यच्छतु।

মুদ্রারাক্ষস নাটকটিতে চন্দনদাসের পরিচয় দাও।

(c) অর্থশাস্ত্রানুসারং পদানাং পরিচয়ং যচ্ছতু।

অর্থশাস্ত্র অনুসারে পদসমূহের পরিচয় দাও।

(d) অর্থশাস্ত্রানুসারং 'প্রজ্ঞাপনা' 'নিসৃষ্টি:' চেতি বিষয়ে টীকা লেখ্য।

অর্থশাস্ত্রানুসারে 'প্রজ্ঞাপনা' ও 'নিসৃষ্টি:' বিষয়ে টীকা লেখো।

3. অধোলিখিতেষু প্রশ্নেষু কস্যচিৎ প্রশ্নদ্বয়স্যোত্তরং লেখ্যম্।

10×2=20

নিম্নলিখিত প্রশ্নগুলির মধ্যে যে কোনো দুটি প্রশ্নের উত্তর লিখতে হবে।

(a) সংস্কৃতসাহিত্যেতিহাসে মুদ্রারাক্ষসনাটকস্য বৈশিষ্ট্যানি আলোচয়তু।

সংস্কৃতসাহিত্যের ইতিহাসে মুদ্রারাক্ষস নাটকের বৈশিষ্ট্যগুলি আলোচনা করো।

(b) মুদ্রারাক্ষসনাটকে স্থিতস্য চারণস্য চরিতমালোচ্যতাম্।

মুদ্রারাক্ষস নাটকটিতে বর্তমান চারণের চরিত্র আলোচনা করো।

(c) অর্থশাস্ত্রানুসারং শাসনলেখকস্য গুণা: দোষাশ্চ আলোচনীয়া:।

অর্থশাস্ত্রানুসারে শাসনলেখকের গুণ ও দোষসমূহ আলোচনা করো।

(d) লেখসম্পদ্ কা? অর্থশাস্ত্রানুসারং সংক্ষেপেণ তাসাং পরিচয়: প্রদেয়:।

লেখসম্পদ্ কী? অর্থশাস্ত্র অনুসারে লেখসম্পদগুলির সংক্ষিপ্ত পরিচয় দাও।